

25 COBERTES IMATGES

www.publicacions.urv.cat

25 1991-2016

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI

Fa més de deu anys que el segell editorial Publicacions URV endegà la seva activitat. D'aleshores ençà hem posat a l'abast de tothom més de 300 publicacions, tant en format paper com en digital. Avui us oferim una petita mostra de tota aquesta activitat.

Aquesta exposició està formada per vint-i-cinc cobertes. Hi trobareu les tres primeres que vam publicar, seguides per d'altres de triades per la seva qualitat estètica. La majoria són obres d'art de diferents estils i tècniques que fan de pòrtic dels nostres llibres; unes obres, de fet, no inicialment pensades pels seus creadors per a aquesta finalitat. És per això que per un dia donem protagonisme a la coberta a més a més de donar-li al contingut de les publicacions.

Hem volgut complementar les imatges amb un joc en format paper dels títols on apareixen les cobertes, per tal que pugueu tocar, obrir i llegir els nostres llibres, i gràcies al CRAI de la URV us els podreu emportar a casa. I, a més a més, també podreu veure una sèrie d'entrevistes a autors de les nostres publicacions realitzades pel Gabinet de Comunicació.

[CURS 2016-2017. 25È ANIVERSARI DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI]

GONZÀLEZ SENMARTÍ, Antoni, *La Universitat Rovira i Virgili: Una aproximació als deu primers anys de la universitat pública del sud de Catalunya,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2005.

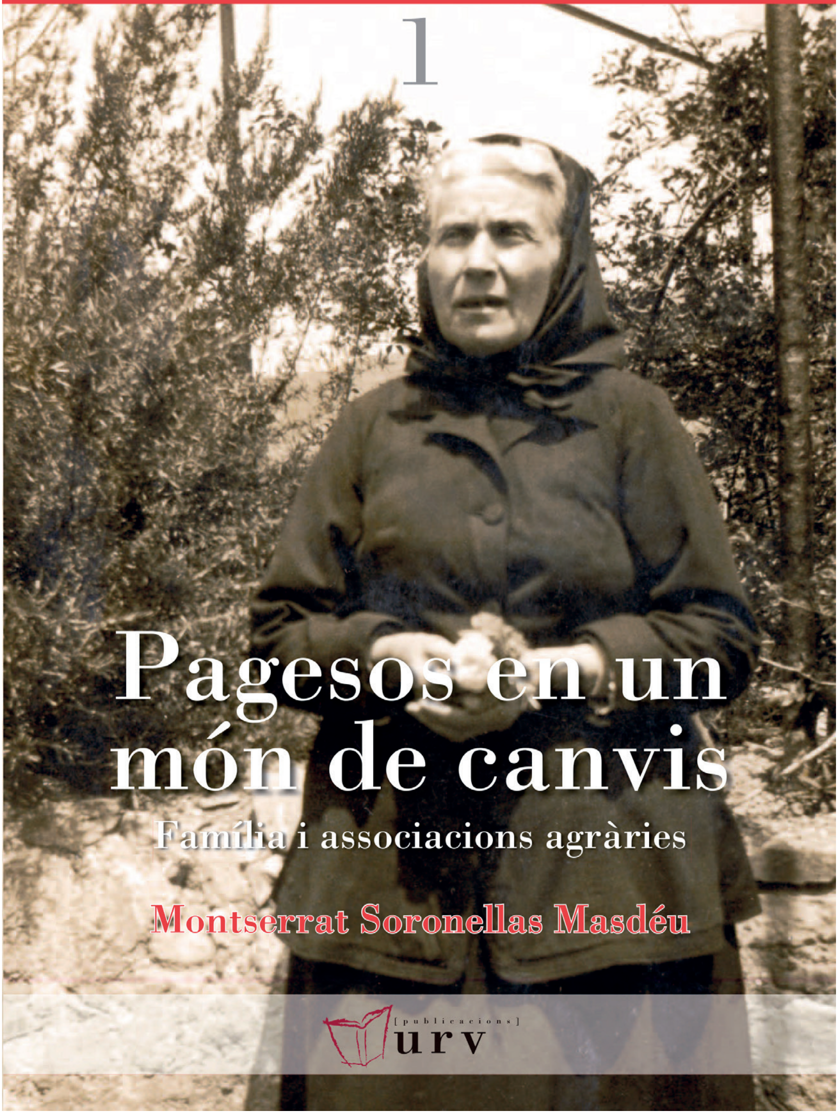
A la capella de Santa Tecla la Vella, situada a l'angle extrem de la part oriental de la catedral de Tarragona, es conserva un conjunt escultòric realitzat l'any 1572 que ornamentava el frontispici de la Universitat de Tarragona. Quan el 1881 l'edifici va ser enderrocat, el conjunt d'inscripcions i escuts va ser traslladat, primerament, al nou Seminari del carrer Sant Pau, i més endavant, a la capella de Santa Tecla la Vella, on començava a formar-se la col·lecció d'objectes artístics que l'any 1914 constituiria el Museu Diocesà de Tarragona.*

FOTOGRAFIA
Carles Fargas,
Detall del frontispici de la Universitas Tarraconensis, 2005.

* De la Mata Cruz, Sofía, "Les inscripcions i els escuts del frontispici de la Universitat de Tarragona (1572): testimonis de la seva fundació", dins d'Olivé Serret, Enric; Prats Batet, Josep M., i Gonzàlez i Senmartí, Antoni, *Història dels estudis universitaris a Tarragona: Un trajecte de vuit-cents anys,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2006, p. 187.

Recerca

1

Pagesos en un món de canvis

Família i associacions agràries

Montserrat Soronellas Masdéu

[publicacions] urv

Aquest llibre ens endinsa en la pagesia, en el que a Catalunya anomenem pagesos, que no són els grans propietaris, ni tampoc els jornalers sense terres. Són els agricultors que treballen sobretot amb mà d'obra familiar. Poden ser propietaris de les terres o no, com és el cas dels parcers o dels arrendataris. El text ens explica justament com es manté aquest fràgil equilibri entre la dinàmica de l'explotació agrària i la dinàmica familiar al llarg de diferents segles.*

FOTOGRAFIA
Maria Soronellas Soronellas, pubilla de cal Carreter (1874-1933).

* Comas d'Argemir, Dolors, "Pròleg" dins de Soronellas Masdéu, Montserrat, *Pagesos en un món de canvis: Família i associacions agràries,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2006. p. 11.

LLavors d'idees

1

Entendre la ciència des de dins
(o si més no intentar-ho)

Reflexions, a través de la pràctica científica,
entorn d'una visió epistemològica per al tercer mil·leni

Eudald Carbonell
Policarp Hortolà

[publicacions] urv

Què podem esperar de la ciència en les albors del tercer mil·leni? La dramàtica entrada de la humanitat a aquest mil·leni és un bon exemple de la sensació d'incertesa que regeix i regirà la percepció del món i de la posició que hi ocupem. Del fenomen sociològic de la incertesa no pot abstreure's, lògicament, la ciència, i sens dubte el paradigma vigent se'n ressentirà. Fins ara el paradigma científic ha estat en mans de la física i de la física de partícules en general. Tanmateix no és cap disbarat imaginar-se que el futur paradigma estarà en mans de la biologia. *

PINTURA

La persistència de la memòria, Salvador Dalí, 1931.

---

* Carbonell, Eudald i Hortolà, Policarp, *Entendre la ciència des de dons (o si més no intentar-ho): Reflexions, a través de la pràctica científica, entorn d'una visió epistemològica per al tercer mil·leni,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2006, p. 90.

Recerca

2

L'exili literari republicà

Edició a cura de
Manuel Fuentes i Paco Tovar

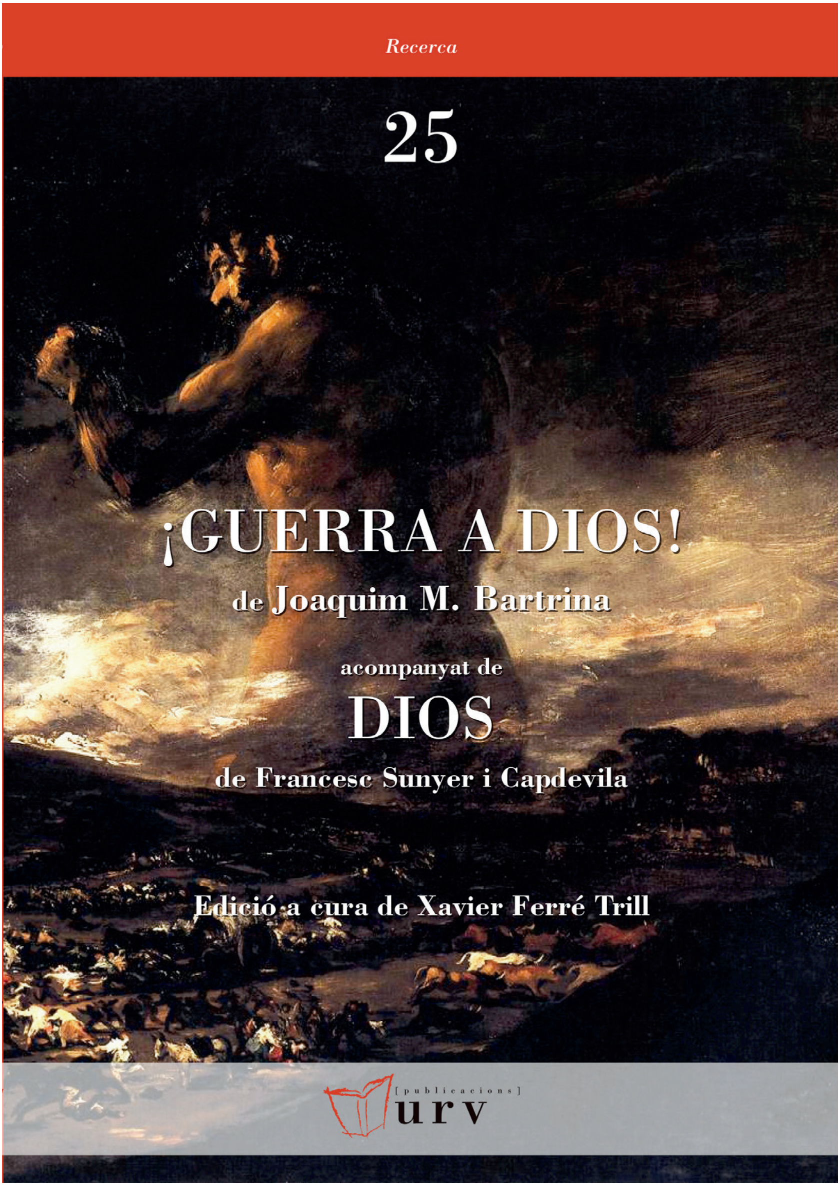
[publicacions] urv

Frente a quienes exaltan el valor del silencio como eje de la nueva concordia, y frente a quienes abogan por el olvido, quizás sea el recuerdo la mejor manera de rescatar la vida de quienes no pudieron vivirla en el país al que tenían derecho y que les fue violentamente usurpado. Exiliados de su tierra y de sus lenguas, exiliados de sí mismos bajo el mismo sol, los hombres y mujeres que se integraron en los países que les acogieron dedicaron sus esfuerzos a la más noble y permanente tarea: seguir escribiendo, trabajando, publicando, impartiendo docencia, mientras que la España que dejaron atrás iniciaba el largo camino de la victoria, que fue el principio de la derrota.*

CARTELL

España Lucha por su independencia, por la paz y la solidaridad entre todos los pueblos, Sociedad General de Publicaciones, 1938.

* Fuentes, Manuel i Tovar, Paco, *L'exili literari republicà,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2006, p. 9.

Recerca
25
¡GUERRA A DIOS!
de Joaquim M. Bartrina
acompanyat de
DIOS
de Francesc Sunyer i Capdevila
Edició a cura de Xavier Ferré Trill
[publicacions] urv

Hombres sencillos que creéis en Dios por comodidad; que acostumbrados a vivir entre las tinieblas de la ignoracia teméis que la deslumbrante luz de la verdad os ciegue; que careciendo hasta del valor de pensar os convertís en torpes autómatas que para sus criminales fines mueve la asquerosa mano del poder negro; estas páginas no están escritas para vosotros, no las leáis, porque a través de la tupida venda de la fe que cubre vuestros ojos no veríais nada en ellas.*

PINTURA
El coloso, atribuït a Francisco de Goya, 1808-1812.

---

* Bartrina, Joaquim M., "¡Guerra a Dios!" dins de *"¡Guerra a Dios!", de Joaquim M. Bartrina, acompanyat de "Dios" de Francesc Sunyer i Capdevila,* edició a cura de Xavier Ferré Trill, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2013, p. 67.

CORRETGER, Montserrat; CASANOVAS, Pompeu, i SALVADOR, Vicent, *El compromís literari en la modernitat: Del període d'entreguerres al postfranquisme (1929-1980),* Publicacions Universitat Rovira i Virgili & Royal Melbourne Institute of Technology, Tarragona-Melbourne, 2016.

El pintor, dibuixant, gravador i exlibrista Josep Triadó i Mayol (Barcelona, 1870 - 1929) va conviure amb el Modernisme, però, tot i adscriure's a aquest moviment de manera contundent, ho va fer amb els seus propis conceptes de l'art i el dibuix. Aitor Quiney Urbieta, que li ha dedicat la seva tesi doctoral (2016), valora la seva dedicació a les arts del llibre i a les arts decoratives: ceràmica, paviments industrials, joieria, teixits, brodats, plafons decoratius, esgrafiats, pintura mural, sostres, vidrieres i, molt especialment, els exlibris. El seu domini de les tècniques del gravat, la seva seguretat en el traç, la imaginació desbordant en temes d'inspiració hel·lenista, romàntica, germànica, simbolista, fan d'aquestes seves petites peces autèntiques obres d'art. *

DIBUIX
S'imagina escriure amb una ploma d'oca, Josep Triadó, 1927.

* Text de Montserrat Corretger.

Universitat Rovira i Virgili

18

L'auca del senyor Esteve

Dibuixos i rodolins

[publicacions] urv

Abans he apuntat, com una faceta més de la passió per l'obra sobre paper, la dèria col·leccionista de Marià Casas. És la que l'ha conduït a la presidència de la Societat Catalana d'Exlibristes, i la que li fa buscar i rebuscar per racons i raconets peces selectes i sovint oblidades de la història del gravat. Així van anar a raure a les seves mans les vint-i-vuit planxes que s'havien fet servir per estampar les vinyetes de L'Auca del senyor Esteve, amb dibuixos de Ramon Casas i rodolins de Gabriel Alomar. L'home dinàmic i sensible que és Marià Casas les va preparar, en va fer un tiratge i les va acolorir a mà, amb la intenció de convertir-les en un homenatge a Rusiñol i a la cèlebre novel·la.[*]

GRAVAT

Santiago Rusiñol vist per Antoni Roca, principis de segle xx.

---

* Sunyer, Magí, "Vinyetes i rodolins del botiguer català", dins d'Alomar, Gabriel i Casas, Ramon, *L'auca del senyor Esteve: Els gravats de Ramon Casas i els versos de Gabriel Alomar per a la novel·la de Santiago Rusiñol*, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2008, p. 13.

ROVIRA I VIRGILI, Antoni, *Defensa de la democràcia / In Defence of democracy*, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2012.

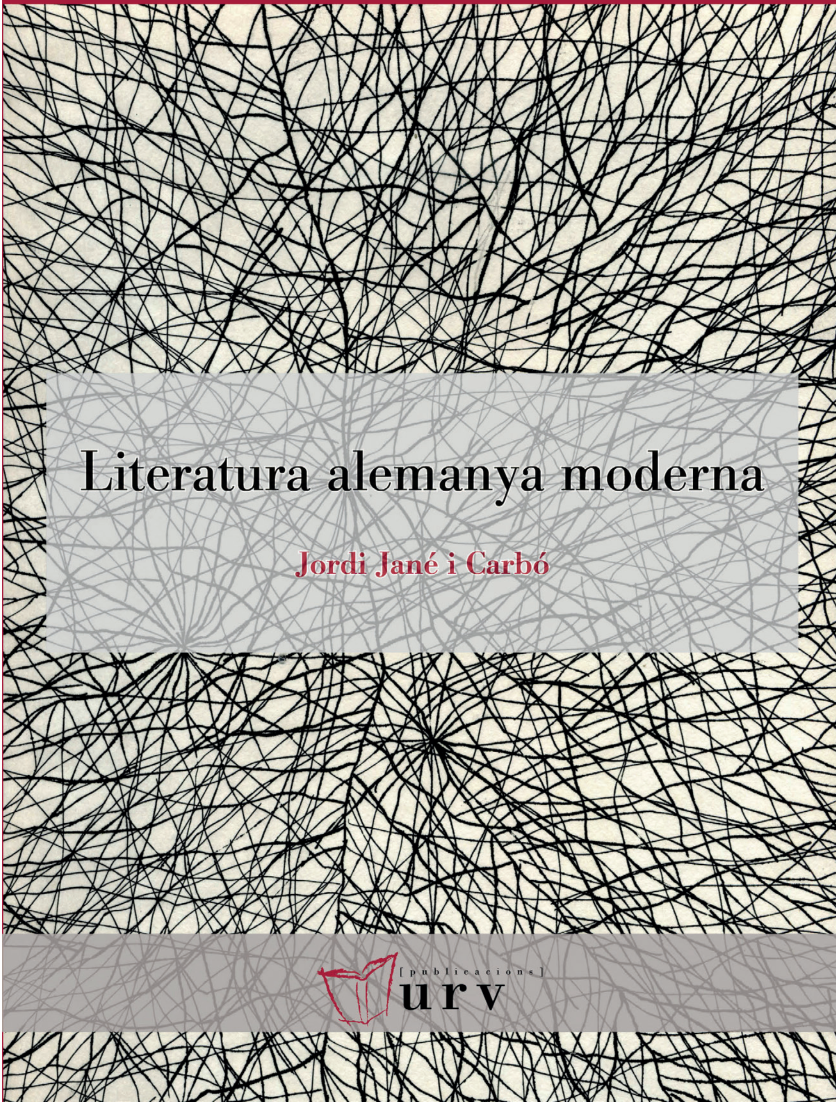
Domènec Corbella és pintor i professor de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona des del 1975. El 1985 es doctorà amb una tesis sobre el llenguatge i els ideogrames de Joan Miró, la qual fou traduïda al xinès. Al palazzo Strozzi de Florència va realitzar, el 1971, la seva primera mostra individual. *Atleta 1* evidencia el seu origen clàssic amb una figura d'un atleta masculí en plena acció. Cos contundent lleugerament arcaïtzant, aconseguida amb un mínim d'elements. Té una estreta relació amb el fons, amb un ús del color i de la textura que fa que no s'oblidin les primeres obres de pinzellada ràpida i gestual.*

PINTURA. FONS D'ART DE LA URV
Atleta 1, Domènec Corbella, segona meitat del segle XX.

---

* SALCEDO, Antonio, *El fons d'art de la Universitat Rovira i Virgili,* Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, 2008, p. 54.

Eina

Literatura alemanya moderna

Jordi Jané i Carbó

[publicacions] urv

La primera qüestió que cal aclarir és el mètode que usarem per a la interpretació d'aquesta literatura, ja que està condicionat per la manera de respondre a aquella coneguda pregunta original: «Què és la literatura?». Savis de totes èpoques han intentat debades donar-hi una resposta universalment vàlida, i els últims intents s'han centrat fonamentalment a debatre si la literatura ha de ser bellesa escrita o ha de ser un instrument conscienciador; un altre aspecte controvertit és si es poden separar la forma i el fons de l'obra literària. Evidentment no hi entrarem amb ànim de trobar la resposta definitiva, sinó només de justificar el mètode.[*]

GRAVAT

Els aiguaforts de Tripulants, Eugeni Fabregat, principis segle XXI.

* Jané i Carbó, Jordi, *Literatura alemanya moderna,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2013, p. 9.

Universitat Rovira i Virgili

Giny d'aigua

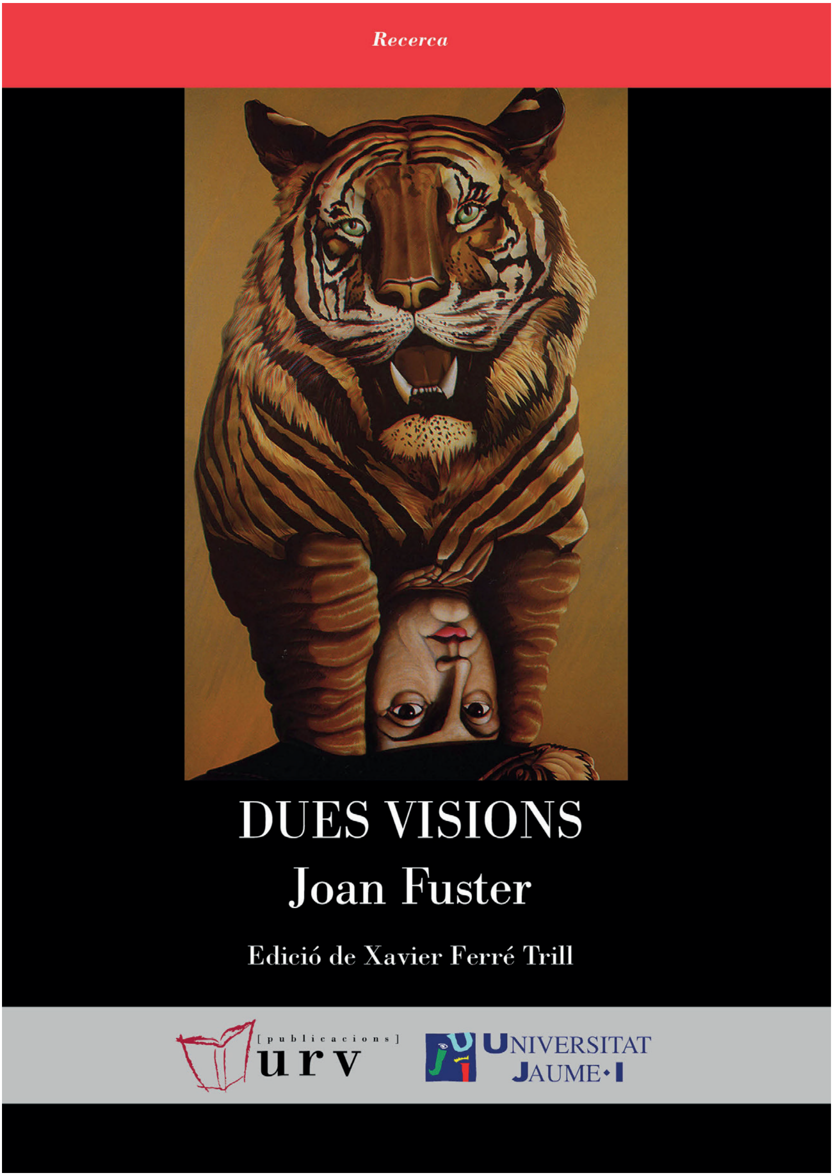
Versos de
Manuel Pérez Bonfill

[publicacions]
urv

És molta, per tant, la riquesa simbòlica, filosòfica i lingüística que atresora aquest llibre, construït pacientment al llarg, com a mínim, de vint anys i que cadascú, talment com un Breviari d'Hores, podrà portar a la butxaca, amb la seguretat que molts lectors s'arribaran a aprendre de memòria alguns, molts o tots aquests versos, acompanyats, amb tremolor de tinta, per un artista també de consideració, Ferran Vilàs, fill del Vell Solapa, darrer mestre d'aixa de Tortosa, dintre del gran complex fluvial, artesanal, mecànic i humà que hi havia, prop de les goles de l'Ebre, en els bons temps dels tràfecs entre humanitat i naturalesa.*

DIBUIX
La muleta, Ferran Vilàs, 2010.

* Garcia, Xavier, "Feina humil, llengua rica", dins de Pérez Bonfill, Manuel, *Giny d'aigua*, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2011, p. 7.

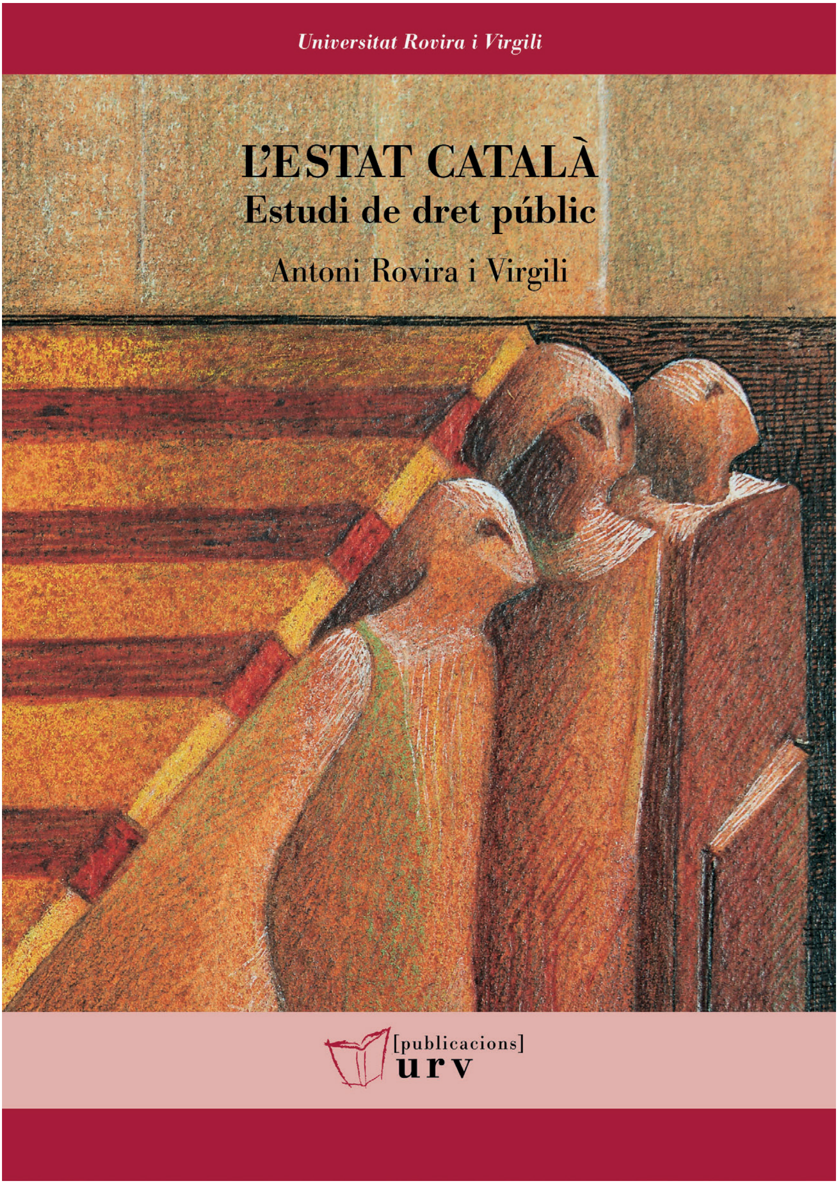
FUSTER, Joan, *Dues visions,* edició a cura de Xavier Ferré, Publicacions Universitat Rovira i Virgili & Universitat Jaume I, Tarragona-Castelló de la Plana, 2014.

Antoni Miró naix a Alcoi en 1944. En la seua trajectòria professional, Miró ha combinat una gran varietat d'iniciatives, des de les directament artístiques, on manifesta l'eficaç dedicació a cadascun dels procediments característics de les arts plàstiques, fins la seua incansable atenció a la promoció i foment de la nostra cultura. La seua obra, situada dins del realisme social, s'inicia en l'expressionisme figuratiu com una denúncia del sofriment humà. A finals dels anys seixanta el seu interès pel tema social el condueix a un neofiguratisme, amb un missatge de crítica i denúncia que, als setanta, s'identifica plenament amb el moviment artístic «Crónica de la realitat», inserit dins de les corrents internacionals del pop-art i del realisme, prenent com a punt de partida les imatges propagandístiques de la nostra societat industrial i els codis lingüístics utilitzats pels mitjans de comunicació de masses.*

SERIGRAFIA

Dinastia, Antoni Miró, 2000.

* Nota biogràfica dins del web <http://www.antonimiro.com>.

Rovira i Virgili, Antoni, *L'Estat catala: Estudi de dret públic,* edició a cura de Xavier Ferré, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2016.

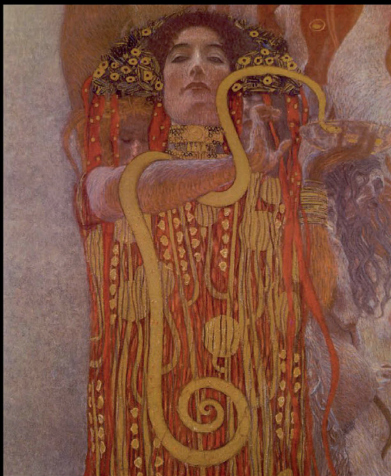
Andreu Martró va estudiar a l'Escola Llotja de Barcelona, on es va graduar en Procediments Pictòrics d'on després en va ser professor. La seva producció, creada al marge de les modes i les tendències, té com a tema essencial l'ésser humà. Tres figures i la bandera catalana evidencia el caràcter enigmàtic de l'autor. Figures que sorprenen pel caràcter geomètric i l'aspecte escultòric, amb el qual crea una sensació ambigua com si es tractés d'estàtues vivents.[*]

PINTURA. FONS D'ART DE LA URV
Tres figures i la bandera catalana, Andreu Martró, 1977.

---

* SALCEDO, Antonio, *El fons d'art de la Universitat Rovira i Virgili,* Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, 2008, p. 132.

Ciència i humanisme

GALÈ

Tres tractats sobre l'art de la medicina

[publicacions] urv

Aquest volum pretén posar un gra de sorra al coneixement de Galè i la seva extensa obra amb tres dels seus escrits filosòfics: *Exhortació a la medicina o Protrèptic*, *Sobre la millor doctrina* i *Sobre les escoles: consells als qui s'inicien.* El rerefons dels tres tractats és el mateix: la paideia, és a dir, l'educació, l'eina mitjançant la qual els homes de la societat grega es formaven com a individus, en aquest cas adreçat als alumnes que un dia arribarien a ser metges i havien de saber dilucidar el que estava bé del que estava malament, amb total llibertat, que és un altre dels valors que ens transmet Galè en la seva obra.*

PINTURA
Detall de *Medicina*, que representa a Hygieia deesa de la curació, Gustav Klimt, 1899-1907.

* Zaragoza, Joana,"Pròleg de la traductora" dins de Galè, *Tres tractats sobre l'art de la medicina,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2013, p. 9.

Recerca

INSULAR CORAZÓN

Virgilio Piñera
1912–2012

Edición de Manuel Fuentes Vázquez

[publicacions] urv

Claro, *Las Furias* van influidas, influenciadas (por aquí los nombres que tú creas) pero como sucede con el oro de buena ley, el poderoso influjo deja atrás las lentas aleaciones requeridas. ¿No he dicho yo mismo que la geografía del poeta es ser isla rodeada de palabras por todas partes, y adonde llegan numerosos barcos lastrados de influjos, después dispersados por la furiosa resaca de sus costas? […] Y añado: No van contra todo lo que se puede ir y contra todo lo que no se deba ir. Bajo este aspecto van contra tu poesía, van contra la mía; contra el yo de mi persona y contra el tú de la tuya y el de todos.*

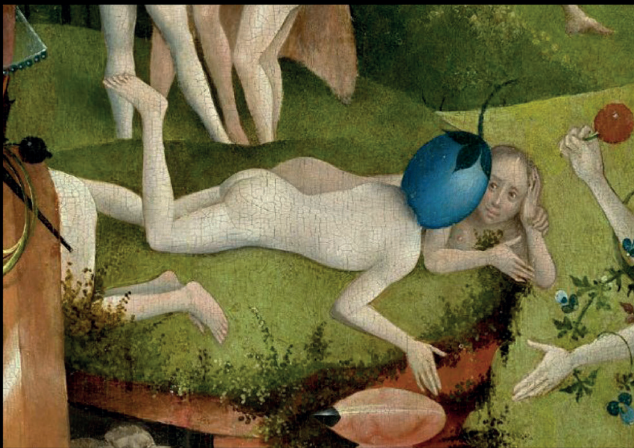
DIBUIX

Las furias, René Portocarrero, 1941.

---

* *Virgilio Piñera de ida y vuelta. Correspondencia 1932-1978,* Unión, La Habana, 2011, p. 34-36; *apud* Areta Marigó, Gema, "El estilo furioso de Virgilio Piñera", dins de Diversos autors, *Insular corazón: Virgilio Piñera, 1912-2012,* edició a cura de Manuel Fuentes Vázquez, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2013, p. 102.

Antropologia Mèdica

Of Bodies and Symptoms

Anthropological Perspectives on their Social and Medical Treatment

Edited by
Sylvie FAINZANG and Claudie HAXAIRE

[publicacions] urv

In the field of medical anthropology, the body is a matter of constant interest, on the one hand because illness generally supposes alterations to the bodily state, which individuals attempt to control or modify, on the other hand because even when there is no illness, the desire to take action on one's body often involves recourse to a healthcare professional. Moreover, the social uses of the body and its symptoms can teach us about our societies and their evolution.*

PINTURA
El jardí de les delícies, Hieronymus Bosch, c. 1480-1490.

* Diversos autors, *Of Bodies and Symptoms: Anthropological Perspectives on their Social and Medical Treatment,* editat a cura de Sylvie Faizang i Claudie Haxaire, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2011, p. 7.

PUJOL, Josep M., *Això era i no era: Obra folklòrica de Josep M. Pujol,* edició a cura de Carme Oriol i Emili Samper, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2013.

La imatge escollida per a la coberta del llibre que recull l'obra folklòrica de Josep M. Pujol (1947-2012) prové de l'edició de bibliòfil del poema èpic *L'Atlàntida* de Jacint Verdaguer, en l'edició exclusiva elaborada per Miquel Plana (1943-2012) per a l'Associació de Bibliòfils de Barcelona. En el cant segon d'aquest poema, l'heroi mata el drac que vetlla el taronger, una acció que també trobem en les rondalles.

> Ell, sortejantlo, aixafa d'un colp de peu sa testa,
> y'l monstre deixa caure ses ales y son vol,
> sanchnós verí espurneja les flors, y sa feresta
> mirada va apagantse com llum d'un sech gresol.

Miquel Plana i Josep M. Pujol van compartir amistat i passió pel llibre imprès i aquesta coberta vol ser també un homenatge a aquesta amistat.*

AIGUAFORT
L'hort de les Hespèrides, Miquel Plana, 1992.

---

* Text d'Emili Samper.

Universitat Rovira i Virgili

Martí i Franquès, l'home que mirava l'aire

[publicacions] urv

Antoni Martí i Franquès deixa la ploma sobre la taula, s'aixeca del seu escriptori i es recolza a la finestra oberta. És primavera i la brisa és agradable. Tot i que passa la major part de l'any a la seva residència de Tarragona, encara li agrada venir a Altafulla quan necessita concentrar-se. Des de la finestra del despatx de casa seva, a prop del castell, es pot veure el mar i uns quants vaixells que hi suren reposadament. Un d'ells és propietat de Martí, i està sortint del Port de Tarragona carregat de mercaderies. Però no és això el que ell mira. Des de la finestra també es veuen els terrats de les cases, alguns camps entre el poble i el mar, la carretera on pagesos atrafegats van i vénen dels camps. Alguns d'aquests homes treballen a les seves terres, que s'estenen per tot el camp de Tarragona. Però tampoc no és això el que mira Martí.*

PINTURA

Caminant damunt un mar de boira,
Caspar David Friedrich, 1817.

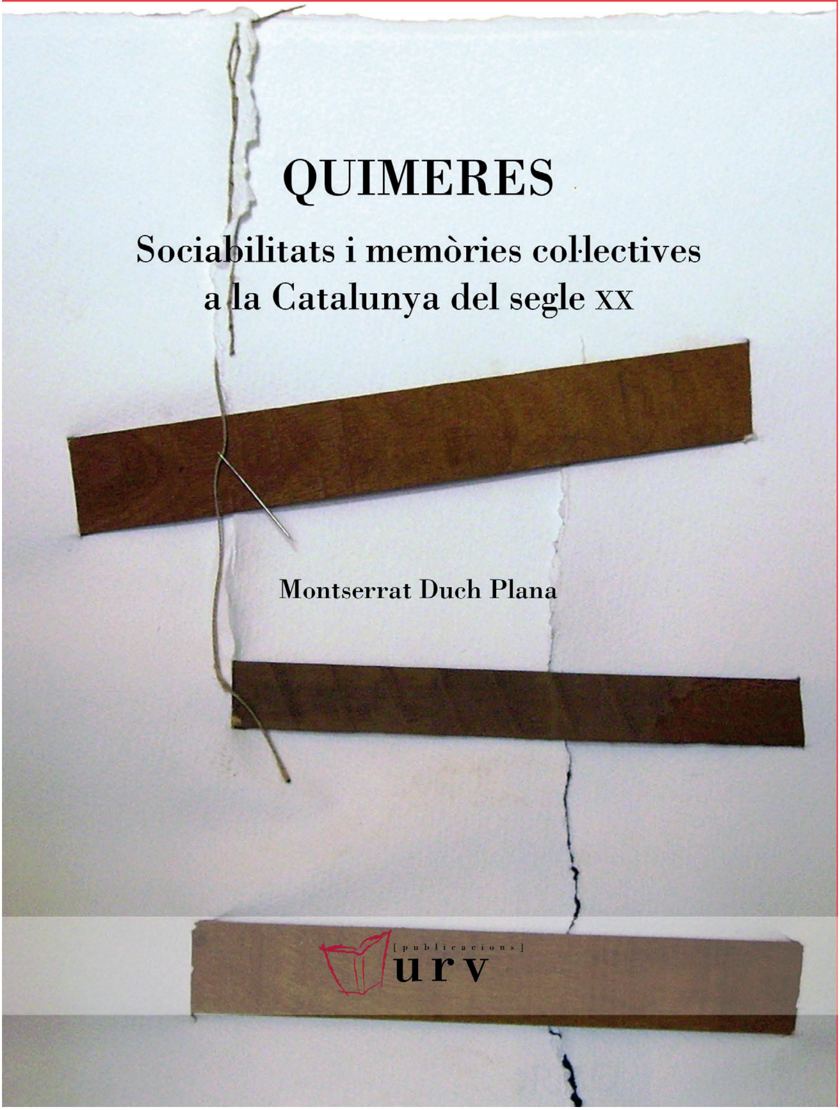
* Grau Bové, Josep, *Martí i Franquès, l'home que mirava l'aire,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2013, p. 9.

Recerca

QUIMERES

Sociabilitats i memòries col·lectives a la Catalunya del segle XX

Montserrat Duch Plana

[publicacions] urv

El nom fa la cosa o el nom no fa la cosa? Tot i el nom inicialment previst d'*Imaginaris* (i més endavant *Icones*), finalment ens hem decidit amb els editors per titular aquest llibre *Quimeres*. De fet hi escau, ja que el DIEC defineix el mot així: «Monstre fabulós que la mitologia grega representa vomitant flames, que té el cap de lleó, el cos de cabra i la cua de drac. // Creació imaginària de l'esperit que es pren com a realitat.» Encara que també es podria pensar en l'accepció «malvolença contra algú», que tampoc és cap disbarat atès el contingut del llibre, que tot partint dels imaginaris del republicanisme els ressegueix per la dictadura franquista fins la recuperació de l'autogovern, els drets i les llibertats. *

PINTURA. FONS D'ART DE LA URV
Aprenent, Robert Romeu, 2006.

* Duch Plana, Montserrat, *Quimeres: Sociabilitats i memòries col·lectives a la Catalunya del segle xx,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2012, p. 23.

Universitat Rovira i Virgili

TEATRE POPULAR ROMÀ

Comèdia, titelles, poesia priàpica i pantomima

Enric Garriga Martí
Joan Pascual Mallada
Joan Rioné Tortajada

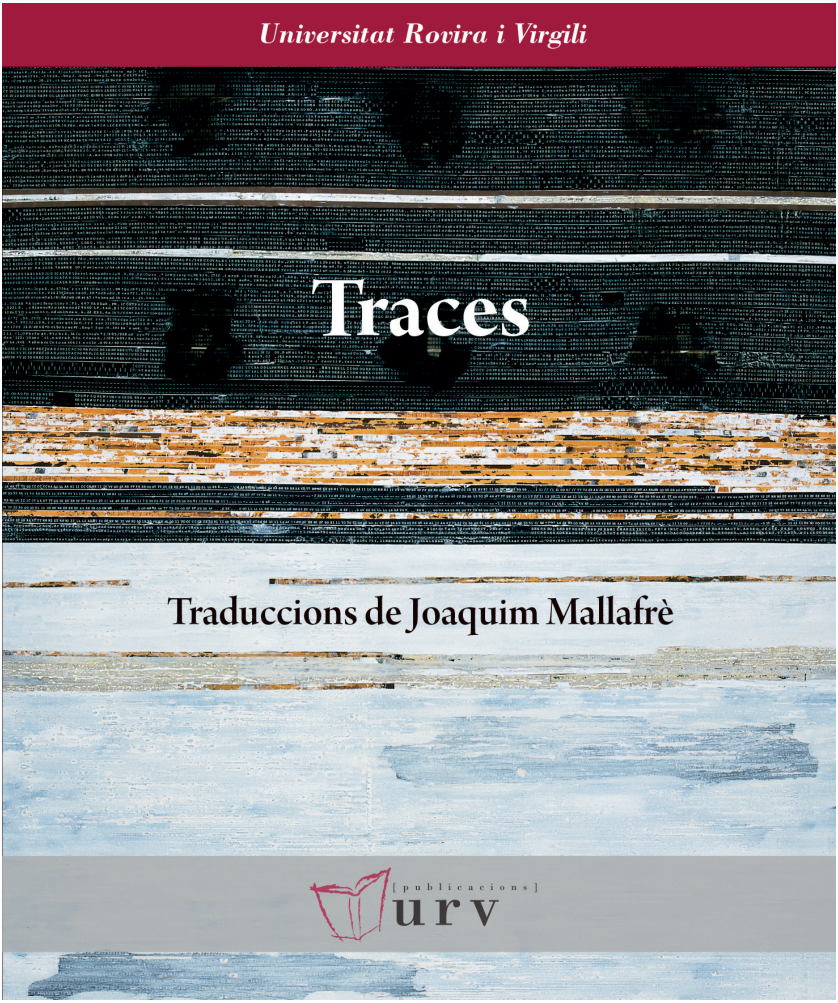
Aula de Teatre de la URV

[publicacions] urv

També podem definir la pantomima com un camí cap a la comunicació sensorial. Per tant, estem davant d'un gènere escènic on els sentits estruturen de forma definitiva la seva identitat. Cos i veu al servei de la comunicació. Això ens transporta a unes formes expressives no gaire allunyades de la nostra contemporaneïtat i, per tant, ens situa en una línia contínua d'una concepció cultural i creativa evolucionada i mantinguda en el temps com una senya d'identitat definida i compartida, més enllà de modes, ideologies i formes externes.*

FOTOGRAFIA
In domo Mæcenatis, Rafael López Monné, 2014.

* Garriga, Enric; Pascual, Joan, i Rionné, Joan, *Teatre popular romà: Comèdia, titelles, poesia priàpica i pantomima,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2016, p. 49.

MALLAFRÈ, Joaquim, *et alii*, *Traces. Traduccions de Joaquim Mallafrè*, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2010.

La producció d'Antonio Alcàsser té com a motiu central l'home, les interrelacions, els problemes comunicacionals i la soledat. En un sentit més ampli podem parlar del recorregut existencial. Utilitza màquines d'escriure, de vídeo o d'impressora, que barreja amb la pintura o el gravat i crea, entre d'altres, paisatges singulars construïts amb franges de color en què la figura humana és inexistent o bé ha acabat fonent-se amb la natura.*

PINTURA. FONS D'ART DE LA URV

Paisatge sis llunes, Antonio Alcàsser, segona meitat del segle XX.

---

* SALCEDO, Antonio, *El fons d'art de la Universitat Rovira i Virgili,* Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, 2008, p. 24.

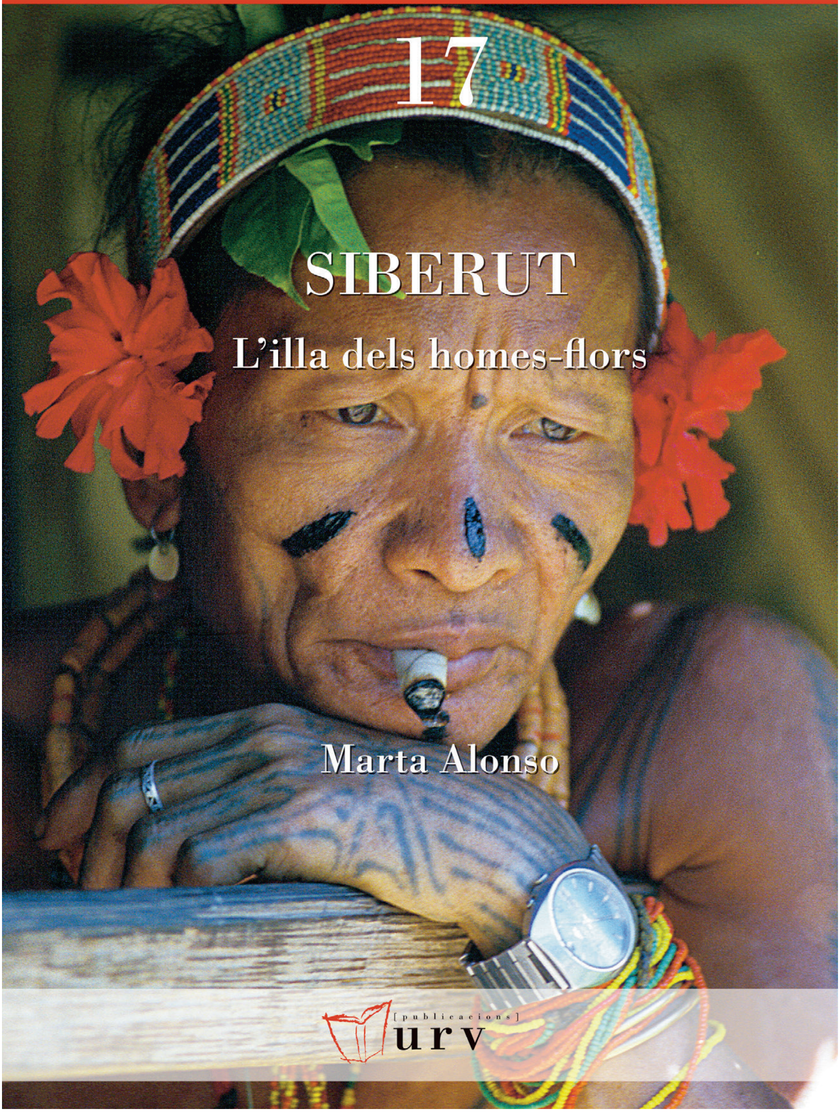
Recerca

17

SIBERUT

L'illa dels homes-flors

Marta Alonso

[publicacions] urv

Per al Robert aquests dies a la selva han estat una experiència inoblidable. Noto fins a quin punt se sent lligat a aquests tres ancians que han compartit amb ell el seu petit món. Entre ells s'ha establert una relació de companyonia extraordinària. Vaig ser jo qui va insistir a venir a la terra dels homes-flor, però és ell qui realment n'ha entès l'essència. Potser té raó. A vegades, els antropòlegs no som capaços de desconnectar i tendim a veure els pobles tradicionals com a objectes d'estudi, sense tenir prou en compte les persones.[*]

FOTOGRAFIA
Mentawai, Robert Adserà, 1993.

---

* Alonso, Marta, Siberut: L'ílla dels homes-flors, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2010, p 92.

Recerca

22

José González Calvo

VIVIR LO EXTRAÑO

Un estudio psicopatológico sobre el déficit de familiaridad

[publicacions] urv

Entonces lo extraño hace anónimamente su aparición en la fronda aparente de la intimidad, acechando al autor desde una falsa oscuridad para mostrarlo desposeído de su más preciado dominio, la certeza del lenguaje. En esta paradoja, la de la ansiada búsqueda de una certeza última, allá donde el lenguaje se encuentra con sus propios límites, es decir, en el trasfondo del mundo, en la profundidad insondable de lo indecible, el autor se arroja al vacío de lo extraño.[*]

IL·LUSTRACIÓ
El filósofo imperfeccionista,
Miguel Villalba Sánchez «elchicotriste», 2012.

---

* González Calvo, José, *Vivir lo extraño: Un estudio psicopatológico sobre el déficit de familiaridad,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2012, p. 14.

DIVERSOS AUTORS, *A través de la vanguardia hispanoamericana,* edició a cura de Manuel Fuentes i Paco Tovar, Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2011.

Sobre Rafael Català, Raquel Medina assenyala que en les primeres obres l'artista es decanta per l'abstracció com a resposta a l'academicisme imperant. Les obres dels anys seixanta ens mostren un pintor interessat per les temàtiques de caràcter social. Als setanta el paisatge també serà una constant en la seva producció temàtica, que no abandonarà i alternarà amb les noves etapes. Posteriorment la preocupació per l'objecte quotidià anirà centrant el seu interès, fins a arribar a la pintura realista, d'acurada execució, que definirà les darreres obres. En *Composició IV* el pintor fa gala del seu domini tècnic, en la transparència del cristall, en la qualitat dels materials i en els efectes de llums i ombres, que conjuga amb fortes i ràpides pinzellades. La presència de nombres i lletres donen a aquesta natura morta un caire particular en la manera de fer i entendre l'art.*

PINTURA. FONS D'ART DE LA URV
Composició IV, Rafael Català, 1996.

---

* Salcedo, Antonio, *El fons d'art de la Universitat Rovira i Virgili,* Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, 2008, p. 46.

L'orientalisme de Tapiró

Jordi À. Carbonell

[publicacions] urv

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Al segle XIX la pintura orientalista, dedicada a la representació de la Dar al-islam o món musulmà, es va convertir en un gènere temàtic significatiu. L'Orient referit, quan no era imaginari, s'identificava amb els països del nord d'Àfrica, els de l'est de la Mediterrània i els de la mar Negra. Es projectaren un seguit d'ideals a la vida, la història, la cultura i el paisatge d'aquests indrets que es coneixen a través dels testimonis dels viatgers de l'expansió colonial. L'esperit romàntic conduí els artistes a la recerca d'aquests territoris immaculats. Per ells, representaven una fugida en l'espai i en el temps, el lloc on romanien els valors simples de les societats primitives, on l'home vivia en harmonia amb l'entorn i gaudia d'una existència més plena i lliure.[*]

PINTURA
El santó darcawi de Marràqueix, Josep Tapiró, 1895.

---

* CARBONELL, Jordi À., *L'orientalisme de Tapiró,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili & Museu Nacional d'Art de Catalunya, Tarragona-Barcelona, 2014, p. 9

Antropologia Mèdica

Alquimia del dolor

Estudios sobre medicina y literatura

Luis Montiel

[publicacions] urv

Alchimie de la douleur es el título de uno de los poemas de *Las flores del mal,* de Charles Baudelaire. Si lo he tomado en préstamo para titular este libro ha sido porque considero que una de las funciones de la literatura es ensayar esa transformación, que resulta fácil asimilar a la esperada del *opus chymicum,* del sufrimiento en algo elevado, humano en el mejor sentido de la palabra. [...] En el caso de Baudelaire, como en el de buen número de artistas, la creación constituye una cierta operación espagírica que aspira a convertir el metal vil del dolor en oro particular, ese acerca del cual los alquimistas advertían: *aurum nostrum non est aurum vulgi.* Pero también para el receptor de la obra de arte tiene ésta, o puede tener, una función especial: la de ayudarle a entablar un diálogo muy especial con el sufrimiento propio y ajeno.*

PINTURA
Testa anatomica, Filippo Balbi, 1854.

* Montiel, Luis, *Alquimia del dolor: Estudios sobre medicina y literatura,* Publicacions Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 2014, p. 15.

25 COBERTES
25 IMATGES

www.publicacions.urv.cat

25 1991-2016

UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI